

Mindenszentek (november 1.)

[Mindenszentek](#) napja mindazon megdicsőült lelkek ünnepe, akikről megszámlálhatatlan sokaságuk miatt a kalendárium külön-külön, név szerint nem emlékezik meg. Ezt a napot a göcsejiek mincién napjaként emlegetik.

Az ünnepet bencés szerzetesek terjesztették el, Odilo, clunyi apát 998. évi rendelete alapján; néhány évvel később XIX. János pápa az egész kereszténység ünnepévé tette. Természetes hát, hogy Mindenszentek ünnepét középkori misekönyveink számon tartják, de ünnepe és tisztelete igazában mégis a Tridentinummal újjászülető szentkultusz nyomán vált általánosabbá. Bár az ünnep a szentek egyetemes egyességét lelkendezve hirdeti és ezzel az európai közösségtudat kialakításában jelentős része volt, önállóságát, liturgikus rangját azonban nyilván a jozefinizmus lelkipásztori közönye következtében teljesen elvesztette, és gyakorlatilag a Halottak napjának vigíliája lett belőle.

A protestáns egyház eleinte tiltotta, később azonban hallgatólagosan elfogadta ezt az ünnepet. Csekély különbség csupán annyi, hogy míg a katolikusok Mindenszentek estéjén mennek ki a temetőbe, a reformátusok egy nappal később, Halottak napján látogatják meg hozzátartozóik sírját.

Mikor és hogyan emlékeznek meg halottaikról? E kérdésre Balázs Lajos néprajzkutató egyik adatközlője így válaszolt: *„November elsején. Olyankor menyünk világítani. Halottak napja 2-án van. Azt tartjuk, hogy mi menyünk a halottakhoz a temetőbe, és úgy érezzük, mintha együtt vónánk. De nem látunk sehol senkit. Csak úgy szeressük köztük lenni olyankor a temetőbe. Úgy érezzük, mintha beszélgetnénk velük.”*

Több Mindszent nevezetű, összetételű helynevünk is van, ezek mind középkori eredetűek. A teljesség igénye nélkül például: Csíkmindszent, Érmindszent, Csonkamindszent, Mátramindszent vagy Csehimindszent (itt született 1892-ben a 20. század egyik legjelesebb személyisége Mindszenty, eredetileg Pehm József, esztergomi érsek). Számos templomot is szenteltek tiszteletére, több oltárkép ábrázolása is van (pl: Mindszentkál, Szárhegy, Szászfenes, Nagyernye, Pinkamindszent, Fertőszéplak, Nagyvázsony).

Írta: Kürtössy Péter

2011. október 31. hétfő, 19:35 - Módosítás: 2020. április 06. hétfő, 13:18

Források:

Balázs Lajos: Menj ki én lelkem a testből. Elmúlás és temetkezés Csíkszentdomokoson. Pallas-Akadémia. Csíkszereda, 1995. 0184.

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium II. Szent István Társulat. Budapest, 1977. 425-432.

Gergely Katalin: „Sátorát letettem a romló testemnek...” Halottas és temetkezési szokások Gyergyószentmiklóson. Pro-Print Könyvkiadó. Csíkszereda, 2000. 29-30.